

Olsztyn, 11 grudnia 2024 r.

PS-VI.431.3.18.2024.WS

Joanna Lewandowska
Dyrektor Powiatowego Domu Dziecka
„Słoneczne Wzgórze”
we Fromborku
ul. Braniewska 11/1
14-530 Frombork

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr WK-I.0030.495.2024 z 8 października 2024 r. zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

1. Wioletta Sinkiewicz - główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Iwona Czmochovska - główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Powiatowym Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku. Czynności kontrolne rozpoczęto 15 października 2024 r. i zakończono 18 października 2024 r.

Przedmiot kontroli obejmował planowanie i realizację pracy opiekuńczo-wychowawczej z wychowankiem, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2024, poz. 177 ze zm.) – zwanej dalej ustawą wripsz,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292 poz. 1720 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem;
- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2023 poz. 2809) – zwanej dalej KRiO.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka / Dom/ Jednostka/ Jednostka kontrolowana – co oznacza: Powiatowym Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku,
2. Dyrektor – co oznacza: Dyrektora Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku, panią Joannę Lewandowską,
3. Statut – co oznacza: *Statut Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku,*
4. Regulamin – co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku,*
5. Wykaz kadry – co oznacza: *Wykaz kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,*

6. Wykaz dzieci – co oznacza: *Wykaz dzieci przebywających w Placówce w dacie kontroli*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
7. Rejestr – co oznacza: Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,
8. diagnoza / diagnoza psychofizyczna – co oznacza: diagnozę psychofizyczną dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia,
9. plan / plan pomocy – co oznacza: plan pomocy dziecku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 ustawy wripsz oraz § 15 rozporządzenia,
10. karta – co oznacza: kartę pobytu, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia,
11. Zespół – co oznacza: zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 135-138 ustawy wripsz,
12. ocena / okresowa ocena – co oznacza: okresową ocenę sytuacji dziecka, o której mowa w art. 138 ustawy wripsz,
13. IPU – co oznacza: indywidualny program usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ustawy wripsz,
14. mos – co oznacza: młodzieżowy ośrodek socjoterapii,
15. mow – co oznacza: młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia jej zakończenia (z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą). Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze kontroli prowadzonym w Jednostce.

Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Joanny Lewandowskiej – Dyrektora. Ustaleń kontrolnych dokonano na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji, informacji i wyjaśnień przekazanych bezpośrednio przez ww. oraz rozmów przeprowadzonych z wychowankami i oględzin pomieszczeń Placówki.

Działalność Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Powiat Braniewski. Dysponuje łącznie 14 miejscami. W okresie objętym kontrolą działalność Placówki określał: *Regulamin Organizacyjny Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku*, przyjęty Uchwałą Nr 329/21 Zarządu Powiatu Braniewskiego z dnia 03.02.2021 r., zmieniony Uchwałą Nr 716/23 Zarządu Powiatu Braniewskiego z dnia 30.08.2023 r. oraz Uchwałą Nr 8/24 Zarządu Powiatu Braniewskiego z dnia 06.06.2024 r. **/akta kontroli str. 1-19/**. Kontrolujący nie wnieśli się uwag do jego treści.

Ustalono, iż w badanym okresie praca opiekuńczo-wychowawcza w Placówce, realizowana była m.in. w oparciu o:

- *Roczny Plan pracy placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego na rok* [tu wskazywano rok, którego dotyczy] *realizowany w Powiatowym Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku*, opracowywany przez wychowawcę koordynatora oraz starszego wychowawcę i zatwierdzany przez Dyrektora **/akta kontroli str. 20-43/**,

- *Plan pracy psychologa, opracowywany na każdy rok kalendarzowy przez psychologa i zatwierdzany przez Dyrektora /akta kontroli str. 44-47/,*
- *Plan pracy pedagoga, opracowywany na każdy rok kalendarzowy przez pedagoga i zatwierdzany przez Dyrektora /akta kontroli str. 48-68/,*
- *Regulamin wychowanka Powiatowego Domu dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku /akta kontroli str. 69-76/,*
- *Regulamin przyznawania i wypłacania kieszonkowego wychowankom Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku /akta kontroli str. 77-80/,*
- *Regulamin Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka umieszczonego w Powiatowym Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku /akta kontroli str. 81-84/,*
- *Regulamin Samorządu Wychowanków Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku /akta kontroli str. 85-86/,*
- *Procedura postępowania w sytuacjach związanych z agresją fizyczną wychowanków Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku /akta kontroli str. 87-88/,*
- *Procedura postępowania w razie znalezienia środków psychoaktywnych w Powiatowym Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku /akta kontroli str. 89/,*
- *Procedura postępowania wobec wychowanków Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku znajdującego się pod wpływem substancji psychoaktywnych /akta kontroli str. 90/,*
- *Procedura postępowania wobec wychowanka Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku znajdującego się pod wpływem alkoholu /akta kontroli str. 91/,*
- *Procedura dotycząca zgłoszenia kradzieży przez wychowanka Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku /akta kontroli str. 92/,*
- *Procedura w przypadku stwierdzenia łamania praw dziecka w Powiatowym Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku /akta kontroli str. 93/,*
- *Procedura postępowania podczas odwiedzin wychowanków w Powiatowym Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku /akta kontroli str. 94-95/,*
- *Procedura dotycząca urlopowania wychowanków Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku /akta kontroli str. 96-97/,*
- *Procedura dotycząca zwalniania się wychowanków Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku poza teren placówki /akta kontroli str. 98/,*
- *Procedura postępowania w razie samowolnego oddalenia się wychowanka z Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku /akta kontroli str. 99/,*
- *Procedura podawania leków wychowankom Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku i ich przechowywania /akta kontroli str. 100-102/.*

Kontrolujący nie wnieśli uwag do treści ww. dokumentów organizacyjnych kontrolowanej Jednostki.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników pedagogicznych Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą Placówką kierował Dyrektor, który w ramach 1 etatu, sprawował także funkcję Dyrektora Powiatowego Domu Dziecka „Promyk” we Fromborku.

Zgodnie z Wykazem kadry przedłożonym kontrolującym /**akta kontroli str. 103-104**/, na stanowiskach pracowników pedagogicznych w badanym okresie, poza Dyrektorem, zatrudnionych było łącznie 12 osób, w tym:

- starszy wychowawca-koordynator – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- starszy wychowawca – 4 osoby (2 osoby w pełnym wymiarze czasu pracy i 2 osoby w wymiarze 1/2 etatu każda),
- wychowawca - 3 osoby (2 osoby w pełnym wymiarze czasu pracy i 1 osoba w wymiarze 1/2 etatu),
- pedagog – 1 osoba w wymiarze 1/2 etatu,
- psycholog – 1 osoba – umowa zlecenie w wymiarze 6 godzin miesięcznie,
- opiekunka dziecięca - 1 osoba w pełnym wymiarze czasu pracy,
- pracownik socjalny – 1 osoba w pełnym wymiarze czasu pracy.

W związku z tym, iż podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w Powiatowym Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku w dniach 5-7 lutego 2020 r. analizowano dokumentację Dyrektora, pedagoga (obecnie nie pracuje), psychologa, starszego wychowawcy-koordynatora oraz wychowawców z poz. nr 2, 3, 7 w Wykazie kadry, odstąpiono od ponownej analizy akt tych pracowników. Ustalono wówczas, iż zarówno Dyrektor, jak i pozostałe osoby, spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 97 ust. 3 pkt 1-5 i 6 ustawy wrispz (w przypadku Dyrektora), a także w art. 98 ust. 1 oraz 3 pkt 1-3 i 4 ustawy wrispz (w przypadku pozostałych osób).

Analizie poddano dokumentację osobową starszego wychowawcy, 3 wychowawców (poz. nr 4, 5, 6 i 10 w Wykazie kadry) oraz pedagoga, pracownika socjalnego i opiekunki dziecięcej. Stwierdzono, że posiadają odpowiednie wykształcenie, określone w art. 98 ust. 1 ustawy wrispz. W aktach każdego z tych pracowników znajdowało się oświadczenie, potwierdzające spełnianie także wymogów określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wrispz, tj., że osoba:

- nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ponadto, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 powyższego aktu prawnego, osoby te posiadały także aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, iż są zdolne do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, oprócz jednej osoby zatrudnionej na stanowisku wychowawcy. Z wyjaśnień Dyrektora Jednostki wynika, że wychowawca wykonał badania okresowe na podstawie wystawionego przez pracodawcę skierowania stanowiącego **akta kontroli str. 105-107** (skierowanie zostało wystawione odpowiednio przed upływem terminu ważności poprzedniego zaświadczenia), jednakże wydłużył się czas oczekiwania na opis badania RTG z uwagi na nieobecność lekarza. Ponadto Przychodnia Medycyny Pracy w Braniewie, z którą Placówka ma podpisaną umowę na świadczenie usług profilaktyki opieki zdrowotnej (badania okresowe, wstępne i kontrolne) przewidziane w kodeksie pracy była nieczynna z powodu urlopu pracowników, co spowodowało, iż zaświadczenie lekarskie nie zostało wydane we właściwym terminie. Zespół kontrolny przyjął wyjaśnienie Dyrektora Jednostki w tym zakresie.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 5a ustawy wrispz (w przypadku Dyrektora) oraz art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wrispz (w przypadku pozostałych osób) osoby zatrudnione w placówce opiekuńczo-wychowawczej mogą pełnić swe funkcje pod warunkiem, iż nie figurują w bazie danych Rejestru.

W myśl art. 7b ust. 2 ustawy wrispz, informacje o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru, w odniesieniu do Dyrektora oraz pracowników Placówki, sprawdza i potwierdza pracodawca. Ponadto, stosownie do przepisów art. 7b ust. 1 ustawy wrispz i art. 12 pkt 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. 2024 poz. 560) pracodawca winien zweryfikować daną osobę w Rejestrze jeszcze przed nawiązaniem z nią stosunku pracy. Natomiast, w odniesieniu do osób zatrudnionych przed dniem wejścia w życie zmian do ustawy wrispz, pracodawca obowiązek ten winien wypełnić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tychże zmian, tj. od 1 lutego 2023 r. do 31 lipca 2023 r., o czym stanowi art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022, poz. 2140).

Kontrolujący poddali analizie akta osobowe wszystkich pracowników pedagogicznych Placówki pod kątem niefigurowania w bazie danych Rejestru Sprawców Przepisów na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, o czym mówi art. 97 ust. 3 pkt 5a oraz art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wrispz. Wszyscy zostali zweryfikowani (zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa) w ww. Rejestrze, co potwierdziły znajdujące się w aktach osobowych dokumenty. Kontrolującym przedłożono do wglądu także kopię wydruku potwierdzającego weryfikację Dyrektora kontrolowanej Jednostki w Rejestrze przez pracodawcę w dniu 30 marca 2023 r. Z dokumentu tego wynikało, iż nie figuruje on w bazie danych Rejestru.

3. Dane dotyczące wychowanków

Zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia, Placówka prowadziła ewidencję dzieci zawierającą wymagane przepisami prawa informacje. Z jej analizy, a także z Wykazu dzieci (stanowiącego wyciąg z ww. ewidencji) wynika, iż na dzień kontroli w Placówce na mocy orzeczenia sądu, umieszczonych było 14 wychowanków /**akta kontroli str. 108-111**/. W Jednostce nie przebywały dzieci, umieszczone dodatkowo na podstawie zezwolenia wojewody, o którym mowa w art. 95 ust. 3a ustawy wrispz.

Stwierdzono, iż na dzień kontroli 5 wychowanków przebywało poza Placówką, w tym 4 w internatach i jeden wychowanek na studiach. W dacie kontroli w Domu przebywało 3 pełnoletnich wychowanków.

Jak wynika z przedłożonych informacji, stanowiących **akta kontroli str. 112-117**:

- 2 wychowanków posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- 7 dzieci posiadało opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- 14 podopiecznych uczęszczało na zajęcia do specjalistów tj. pedagoga Placówki (14 dzieci), pedagoga poza Placówką (3 dzieci), psychologa z Jednostki (12 dzieci), psychologa poza Jednostką (9 dzieci), psychoterapeuty poza Placówką (1 dziecko).

Ustalono, iż 4 rodziny biologiczne dzieci, umieszczonych w Placówce, współpracowały w badanym okresie z asystentem rodziny.

Zgodnie z przepisami art. 95 ust. 1 ustawy wrispz, w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistycznego są umieszczane dzieci powyżej 10 roku

życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Ponadto, zgodnie z art. 95 ust. 2 powyższej ustawy, umieszczenie dziecka poniżej 10 roku życia jest możliwe także w przypadku, kiedy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie, gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Ustalono, że w dacie kontroli, w Placówce przebywało 3 dzieci poniżej 10 roku. Dyrektor kontrolowanej Jednostki oświadczył, iż: „[Tu padły imiona i nazwiska dzieci]. W dniu 12.07.2024 r. w Placówce zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Braniewie w zarządzeniu tymczasowym (...) w drodze zabezpieczenia do zakończenia postępowania umieszczono troje małoletnich. *Rodzeństwo zostało umieszczone w placówce z uwagi na brak rodzin zastępczych, w których mogłyby być umieszczone. W dniu 09.10.2024 r. zwróciliśmy się z zapytaniem do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie o możliwość umieszczenia rodzeństwa w rodzinie zastępczej. Rodzeństwo w placówce zostało umieszczone w jednym pokoju. Ponadto jedna wychowanka przebywa w Placówce od urodzenia wraz ze swoją już pełnoletnią matką (...)*” /**akta kontroli str. 118**/. Biorąc pod uwagę okoliczności umieszczenia dzieci w Placówce, kontrolujący uznali, iż jest to przypadek uzasadniony i przyjęli wyjaśnienia Dyrektora. Niemniej, biorąc pod uwagę fakt, że dzieci poniżej 10 roku życia, co do zasady winne przebywać w rodzinnej pieczy zastępczej, w ocenie kontrolujących należy podjąć we współpracy z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, działania ukierunkowane na umieszczenie podopiecznych w rodzinnej formie pieczy zastępczej.

Wśród dzieci przebywających w Placówce była też wychowanka, której brat został umieszczony w Powiatowym Domu Dziecka „Promyk” we Fromborku. Dyrektor Jednostki zapytana o powody rozdzielania rodzeństwa poinformowała, iż: „[tu padło imię i nazwisko dziecka] przyjęta do Powiatowego Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku dnia 12.01.2024 r. a jej brat [tu padło imię i nazwisko dziecka] w dniu 09.07.2024 r. ze względu na brak miejsc został umieszczony w Powiatowym Domu Dziecka „Promyk” we Fromborku. [tu padły imiona dzieci] są rodzeństwem przyrodnim po innym ojcu. Razem zamieszkiwali około 3 lat. [tu padło imię dziewczynki] wcześniej pozostawał pod opieką ojca (...). Rodzeństwo nie jest ze sobą żyte, nie zabiegają o utrzymanie kontaktu, nie wykazują żadnej więzi” /**akta kontroli str. 119**/. Z uwagi na fakt, iż zadania powiatu w zakresie zabezpieczenia dzieci w pieczy zastępczej, w tym ich kierowanie do poszczególnych placówek opiekuńczo-wychowawczych wykonuje powiatowe centrum pomocy rodzinie, z Dyrektorem omówiono zasadę nierozdzielania rodzeństwa podczas przyjmowania do Placówki, zwracając uwagę na podjęcie działań dążących do połączenia rodzeństwa, gdy zajdzie taka możliwość.

Z informacji przedłożonej przez Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 120** wynika, iż w badanym okresie usamodzielniało się 8 wychowanków. Jedno dziecko zostało przeniesione do Placówki z Powiatowego Domu Dziecka „Promyk” we Fromborku. Przeniesienie małoletniego odbyło się zgodnie z przepisami art. 108 ustawy wripsz.

4. Planowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i sposób ich realizacji

a) planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej w Placówce

Praca w Jednostce prowadzona jest m.in. w oparciu o *Roczny plan pracy placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego*, opracowywany na dany rok kalendarzowy przez zespół w

składzie: starszy wychowawca koordynator i starszy wychowawca oraz zatwierdzony przez Dyrektora Placówki. Plan został podzielony na 3 obszary:

1. *Działania na rzecz pomocy dziecku.*
2. *Tworzenie optymalnych warunków do fizycznego, psychicznego i poznawczego rozwoju dziecka.*
3. *Dodatkowe zadania Placówki na dany rok kalendarzowy.*

Każda z ww. części, w formie tabelarycznej zawierała szczegółowe wpisy dotyczące zadań do realizacji, terminów ich realizacji, osoby odpowiedzialnej za realizację, osoby monitorującej realizację działania oraz formę dokumentacji realizacji zadania.

Zgodnie z § 26, § 27 oraz § 28 Regulaminu, a także pisemną informacją Dyrektora, dla każdego dziecka prowadzi się następującą dokumentację:

- księgę ewidencji wychowanków,
- teczki z dokumentacją dzieci (przechowywane w biurze), w których znajdują się oryginały dokumentów, tj. świadectwa szkolne, postanowienia sądów, orzeczenia/opinie z poradni psychologiczno-pedagogicznych, orzeczenia o niepełnosprawności,
- książkę meldunkową,
- teczki z dokumentacją dzieci prowadzone przez wychowawców, w których znajdują się: diagnozy psychofizyczne, indywidualne plany pomocy dziecku, karty pobytu, karty odzieżowe,
- zeszyt dyżurów,
- zeszyt wyjść wychowanków poza placówkę,
- zeszyt podawania leków,
- oświadczenia dotyczące urlopowania wychowanków,
- karty odwiedzin wychowanków,
- arkusze badań i obserwacji pedagogicznych oraz psychologicznych,
- karty udziału w zajęciach,
- diagnozy psychofizyczne,
- plan pracy na dany rok /**akta kontroli str. 121**/.

Analiza dokumentacji, o której mowa powyżej, wykazała, iż odzwierciedla ona realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych w Powiatowym Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku.

a) planowanie i realizacja indywidualnej pracy z wychowankiem

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych analizie poddano dokumentację 5 wychowanków, przebywających w Placówce w dacie kontroli (poz. 1, 2, 7, 8, 14 z Wykazu dzieci).

▪ sporządzanie diagnozy psychofizycznej

Zgodnie z zapisami § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną dziecka. Z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, iż diagnozy psychofizyczne były sporządzane przez pedagoga niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki.

Diagnozy psychofizyczne, stanowiące **akta kontroli str. 122-132**, zawierały:

- mocne strony dziecka,
- potrzeby dziecka (w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym),
- przyczyny kryzysu w rodzinie i jego wpływu na rozwój dziecka,

- relacje dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami dla niego ważnymi,
- analizę rozwoju dziecka, w tym: rozwoju fizycznego, sprawności intelektualnej i funkcji poznawczych, funkcjonowania społecznego oraz rozwoju emocjonalno-motywacyjnego,
- analizę rozwoju dziecka,
- wskazania dotyczące: dalszej pracy pedagogicznej, programu terapeutycznego, pracy z rodziną dziecka, pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, przygotowania dziecka do usamodzielnienia.

W diagnozach psychofizycznych ujmowano wszystkie elementy, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia. Ponadto ustalono, iż aktualizacja diagnoz psychofizycznych sporządzana była, gdy w sposób znaczący zmianie uległa sytuacja dziecka w obszarach wskazanych w § 14 rozporządzenia.

▪ **opracowanie planu pomocy dziecku i jego realizacja**

Praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej winna być prowadzona zgodnie z planem pomocy dziecku, do czego obligują przepisy art. 100 ust. 1 ustawy wrispz. Stosownie do zapisów § 15 ust. 1 i 4 rozporządzenia plan powinien być opracowany na podstawie diagnozy (niezwłocznie po jej sporządzeniu) oraz dokumentacji dotyczącej dziecka (o której mowa w § 8 rozporządzenia).

Ustalono, że każde dziecko, którego dokumentację analizowano, posiadało plan pomocy opracowany na podstawie diagnozy, niezwłocznie po jej sporządzeniu **/akta kontroli str. 133-161/**. Plany ulegały modyfikacji co pół roku, po omówieniu sytuacji dziecka podczas posiedzeń zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka **/akta kontroli str. 172-203/**. Dokument zawierał datę sporządzenia i aktualizacji, tym samym kontrolujący stwierdzili, że plany modyfikowano nie rzadziej niż co pół roku, o czym mowa w § 15 ust. 5 rozporządzenia.

W wyniku analizy dokumentacji wychowanków, widniejących pod poz. nr 1, 2, 7, 8, 14 w Wykazie dzieci stwierdzono, że plany pomocy dziecku opracowywano także na podstawie dokumentacji dotyczącej dziecka, o której mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia.

Stwierdzono, iż plany poddane analizie, zawierały podpis dziecka, potwierdzający, że stosownie do art. 4 a ustawy wrispz oraz § 15 ust. 2 rozporządzenia, uwzględniono jego zdanie podczas opracowania tego dokumentu.

Plany pomocy wychowanków, zawierały podpis pracownika socjalnego z ośrodka pomocy społecznej, który współpracował z rodziną od momentu rezygnacji rodziny ze współpracy z asystentem rodziny. Kontrolującym przedstawiono dokumentację dotyczącą nawiązywania kontaktu i współpracy z właściwym miejscowo ośrodkiem pomocy społecznej w celu wymiany informacji na temat funkcjonowania rodziny i możliwości powrotu dziecka do rodziny.

Zgodnie z obowiązującymi zapisami § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w planie pomocy winno się określać cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe, z uwzględnieniem w szczególności wieku dziecka, jego możliwości psychofizycznych, sytuacji rodzinnej i przebiegu procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Ponadto przepisy § 15 ust. 3 pkt 2 powyższego aktu prawnego stanowią, że w planie pomocy dziecku wyznacza się cel pracy z dzieckiem, uwzględniający powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie do usamodzielnienia.

Analiza planów przedłożonych kontrolującym wykazała, iż zawierały one cele długoterminowe i krótkoterminowe oraz działania **/akta kontroli str. 133-161/**. Cele i działania długoterminowe oraz krótkoterminowe planowano w poniżej wskazanych obszarach:

- 1) sfera opiekuńcza,
- 2) sfera rozwojowa,
- 3) sfera rodzinna,
- 4) sfera społeczna,
- 5) sfera szkolna,
- 6) sfera zdrowotna,
- 7) sfera emocjonalna.

Ponadto do każdego ze wskazanych powyżej obszarów przypisano osoby realizujące zadanie, terminy realizacji oraz uwagi i efekty realizacji celów. Dodatkowo do planu pomocy dziecku sporządzany był dokument, który zawierał szczegółowe informacje na temat metod pracy z dzieckiem oraz efektów tej pracy w każdym z obszarów uwzględnionych w planie. Do modyfikacji planu pomocy dziecku sporządzany był dokument pn. *Metody i efekty pracy z wychowankiem*, który zawierał opisowe informacje dotyczące realizowanych zadań oraz metod pracy z wychowankiem i efektów realizacji tych zadań w każdym z tych obszarów **/akta kontroli str. 162-171/**.

Ustalono, iż plany pomocy były spójne z diagnozami psychofizycznymi oraz opiniami/orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych, gdyż zawierały ujęte w nich wskazania.

Analiza planów wykazała, iż uwzględniono w nich kwestię podtrzymywania kontaktów z rodziną oraz osobami bliskimi, a także rozwój pasji i zainteresowań dziecka.

Realizację działań ujętych w planach pomocy dokumentowano w zeszytach: dyżurów, wydawania leków, usług medycznych, wyjść wychowanków oraz dokumentacji indywidualnej podopiecznych, znajdującej się w teczkach prowadzonych przez wychowawców odpowiadających za proces wychowawczy dziecka oraz specjalistów (m.in. kartach pobytu, kartach udziału w zajęciach dodatkowych i specjalistycznych, arkuszu badań i obserwacji). Ponadto kwestię realizacji kontaktów z rodziną/osobami bliskimi odzwierciedlały oświadczenia osób przejmujących opiekę nad dzieckiem, w których wskazywali, iż biorą całkowitą odpowiedzialność za zdrowie i bezpieczeństwo dziecka podczas urlopowania **/akta kontroli str. 204-231/**. Dodatkowo w aktach znajdowały się pisma skierowane do ośrodków pomocy społecznej z informacją, o urlopowaniu wychowanków wraz z adresem miejsca ich pobytu oraz okresem urlopowania, a także notatki służbowe z kontroli sprawowania opieki nad dzieckiem przebywającym na urlopowaniu, co należy uznać za dobrą praktykę **/akta kontroli str. 232-237/**.

- **prowadzenie kart udziału w zajęciach specjalistycznych oraz sporządzanie arkuszy badań i obserwacji**

Ustalono, iż zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia pedagog i psycholog sporządzali karty udziału w zajęciach dzieciom, które obejmowali swoim wsparciem. Dokumenty te zawierały datę oraz informacje dotyczące przebiegu zajęć, jakie tego dnia się odbyły **/akta kontroli str. 238-240/**. Ponadto, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w Placówce, dla każdego dziecka, którego dokumentację analizowano, psycholog oraz pedagog prowadzili arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych. Dokumentacja prowadzona przez pedagoga oraz psychologa odzwierciedlała m.in. prowadzoną pracę wychowawczą w Placówce oraz realizację

działań Placówki w kontekście zaspokojenia potrzeb wychowanków poprzez objęcie ich wsparciem specjalistów. Dokumenty te zawierały: datę i opis zachowania oraz pieczęć z podpisem osoby sporządzającej dokument, a w przypadku pedagoga dodatkowo wnioski do pracy wychowawczej **/akta kontroli str. 241-244/**.

▪ **prowadzenie kart pobytu**

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia, każdemu dziecku w Placówce, winno się prowadzić kartę pobytu, która w myśl § 17 ust. 4 rozporządzenia, powinna być uzupełniana nie rzadziej niż co 2 tygodnie (w przypadku dziecka umieszczonego interwencyjnie) bądź co miesiąc (w przypadku umieszczenia w trybie zwykłym). Stwierdzono, iż w Placówce karty pobytu sporządzano każdemu z dzieci. Zawierały one elementy, określone w § 17 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia **/akta kontroli str. 245-247/**. Ponadto wpisów w nich dokonywano terminowo, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Analiza kart pobytu wykazała, że zawierane w nich informacje potwierdzały realizację działań ujętych w planach pomocy i były z nimi spójne.

▪ **dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka**

W Placówce, zgodnie z zapisami art. 135 ustawy wripsz, działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Przepisy art. 138 ust. 1 powyższej ustawy wskazują, iż zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3-go roku życia, nie rzadziej niż co 3 miesiące.

Ustalono, iż w badanym okresie posiedzenia zespołu odbyły się nie rzadziej niż co pół roku, tj.: 27 stycznia 2023 r., 25 kwietnia 2023 r., 25 października 2023 r., 24 kwietnia 2024 r.

Analiza dokumentów wykazała, iż po posiedzeniu zespołu w Placówce sporządzano dokument pn. „*Protokół z posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w Powiatowym Domu Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku, w którym zawarto wszystkie elementy ujęte w art. 136 ustawy wripsz* **/akta kontroli str. 248-289/**. We wszystkich obszarach badanych dokumentów dokonano niezbędnych wpisów. Ponadto Placówka sporządzała *Wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce* co jest zgodne z art. 138 ust. 2 ustawy wripsz **/akta kontroli str. 290-291/**.

Ustalono, iż oceny okresowe, były dokonywane w pełnym składzie, określonym w art. 137 ust. 1 ustawy wripsz.

Zgodnie z art. 4a ustawy wripsz podmioty realizujące zadania wynikające z ustawy wripsz, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, są obowiązane do jego wysłuchania, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają. Analiza arkuszy okresowych ocen i wniosków zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka wykazała, iż zawierały podpisy wychowanków, świadczące, iż zostali oni z nimi zapoznani **/akta kontroli str. 289/**.

b) planowanie pracy z wychowankiem usamodzielnianym

Zgodnie z art. 145 ust. 2 ustawy wripsz osoba usamodzielniana co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby. Następnie, stosownie do zapisów art. 145 ust. 4 powyższego aktu prawnego, osoba usamodzielniana, wraz z opiekunem usamodzielnienia, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez nią pełnoletności, opracowuje indywidualny program usamodzielnienia (IPU).

Analizie poddano dokumentację pełnoletniej wychowanki (w Wykazie dzieci pod poz. 7) **/akta kontroli str. 292-302/**. Stwierdzono, iż znajdowało się w niej oświadczenie dotyczące wskazania opiekuna usamodzielnienia oraz oświadczenie opiekuna o wyrażeniu zgody na pełnienie tej funkcji, jak również akceptacja osoby wyznaczonej na opiekuna usamodzielnienia przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie oraz kopia IPU. Ponadto stwierdzono, iż IPU opracowano zgodnie ze wskazaniem art. 145 ust. 4 ustawy w.r.p.

Z pisemnej informacji Dyrektora Placówki, stanowiącej **akta kontroli str. 120** wynika, że w okresie objętym kontrolą usamodzielniało się 8 wychowanków. Dyrektor posiadał aktualne informacje na temat dalszych losów każdego z nich.

5. Jakość opieki zapewnianej przez Placówkę w ocenie dzieci

W celu ustalenia opinii wychowanków odnośnie jakości opieki zapewnianej im przez Placówkę, w ramach czynności kontrolnych przeprowadzono w dniach 15, 16 i 17 października 2024 r. rozmowy z 7 wychowankami, którzy wyrazili na to zgodę. Zespół inspektorów nie przeprowadził rozmów z 7 podopiecznymi, z czego: 5 było nieobecnych w Placówce (4 przebywało w internacie i 1 przebywał na studiach), 2 ze względu na wiek i stopień dojrzałości (4 i 6 lat), które na to nie pozwalały. Wyniki przeprowadzonych rozmów stanowią **/akta kontroli str. 303-309/**.

Podczas rozmów indywidualnych z zespołem inspektorów, wszyscy wychowankowie wskazali, iż umożliwiają im się kontakt z rodziną lub osobami bliskimi. Zapytani na czyją pomoc mogą liczyć, wszyscy wskazali na wychowawcę. Jedno dziecko poinformowało, że może liczyć również na pedagoga. Wszyscy wychowankowie wskazali, że w Placówce czują się bezpiecznie a opiekę zapewnianą im w Placówce ocenili pozytywnie.

Na pytanie kontrolujących, czy w Placówce podejmowane są działania mające na celu realizację planu pomocy dziecku, 6 wychowanków udzieliło odpowiedzi twierdzącej, 1 dziecko nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie. Żadne z dzieci nie zgłosiło problemów z zaopatrzeniem w odzież, obuwie czy kosmetyki.

Z uwagi na powyższe, zespół inspektorów, w ramach bieżącego instruktażu, wskazał Dyrektorowi, aby podczas rozmów z dziećmi omawiać i przypominać im działania ujęte w planach pomocy, wyjaśniać wszelkie kwestie związane z postanowieniami zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

6. Pozostałe ustalenia

W dniu 15 października 2024 r. zespół kontrolny przeprowadził oględziny pomieszczeń Placówki, a z dokonanych ustaleń sporządził protokół, stanowiący **akta kontroli str. 310-311**.

W toku oględzin stwierdzono, że Placówka mieści się na parterze oraz I piętrze budynku przy ul. Braniewskiej 11/1 we Fromborku.

Na pierwszym piętrze budynku znajdują się:

- 2 pokoje mieszkalne 1-osobowe – zamieszkałe przez 2 wychowanków,
- 1 pokój wychowawców,
- kuchnia z jadalnią (wyposażonej w meble oraz sprzęt AGD oraz 2 stoły z krzesłami), gdzie zapewniono odpowiednie warunki do przechowywania, obróbki żywności oraz miejsce do wspólnego przygotowywania i spożywania posiłków, stanowiąca jednocześnie miejsce wspólnego wypoczynku,
- 1 łazienka z prysznicem, 2 umywalkami, 1 toaletą oraz pralką przeznaczona dla dziewcząt,

- 1 łazienka z prysznicem, 1 umywalką, 1 toaletą oraz pralką przeznaczona dla dziewcząt,
- 1 łazienka z prysznicem, 2 umywalkami, 1 toaletą przeznaczona dla chłopców.

Toalety umożliwiają korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność, zgodnie z zasadami higieny.

Na parterze budynku do dyspozycji Placówki pozostają:

- magazyn gospodarczy,
- WC dla pracowników,
- magazyn żywności,
- kuchnia,
- pomieszczenie pracownicze,
- świetlica,
- pomieszczenie do prania i suszenia odzieży,
- pokój pedagoga.

Stwierdzono, iż wszyscy wychowankowie, wykazani w ewidencji, mają zapewnione własne miejsce do spania oraz przestrzeń do użytkowania i przechowywania odzieży a także miejsce do nauki i wypoczynku. Stwierdzono, że pomieszczenia posiadają domowy charakter, a kontrolowana Jednostka posiada warunki lokalowe zgodne z obowiązującymi standardami, określonymi w § 18 ust. 3 pkt 1-5 rozporządzenia.

7. Uwagi i wnioski

Ustalono, iż dokumentacja indywidualna każdego dziecka, którego teczkę badano prowadzona była w sposób przejrzysty i czytelny. Zapisy zawierały podstawowe informacje o wychowanku oraz jego rodzinie, a także istotne informacje o jego funkcjonowaniu w każdym obszarze i prowadzonej pracy opiekuńczo-wychowawczej. Zawartość teczek osobowych dzieci poddanych kontroli stanowi bogate źródło wiedzy o relacjach podopiecznych z ich rodzinami i osobami bliskimi. Dodatkowo każdemu wychowankowi stworzony został Genogram, dzięki któremu dziecko miało jasny obraz relacji i powiązań pomiędzy krewnymi.

Dokumentacja pięciorga wychowanków, którą poddano analizie, pozwala stwierdzić, że wychowawcy podejmowali działania mające na celu realizację planów pomocy dzieciom oraz przygotowanie wychowanków do usamodzielnienia i wspierali wychowanków w ich realizacji.

Placówka realizowała działania opiekuńczo-wychowawcze, które odpowiadały problemom zidentyfikowanym w diagnozach psychofizycznych dzieci i opracowanym planom pomocy dzieciom.

Wychowankowie pozytywnie ocenili opiekę sprawowaną przez wychowawców, co świadczy o tym, iż kontrolowana Jednostka dba o zabezpieczenie standardu usług, o których mowa w §18 Rozporządzenia.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze zadań objętych kontrolą, nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015 r. poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011

roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477).

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Piotr Duda

ZASTĘPCA DYREKTORA

Wydziału Polityki Społecznej

Wioletta Sinkiewicz - główny specjalista

Iwona Czmochowska - główny specjalista